

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoCsp/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821200971
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8821200971.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobkyne: S. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XX, XXX XX R. F. Q. zastúpená JUDr. Igor Šafránko, AK ul. Sovietskych hrdinov 163/66, 091 01 Svidník proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752 zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516 o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia v sume 2797,97 Eur o odvolaní žalovaného aj žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Vranou nad Topľou č.k. 11Csp/49/2021 - 56 zo dňa 03.11.2021 v spojení s opravným uznesením č.k. 11Csp/49/2021-102 zo dňa 03.12.2021 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti výroku I. čo do povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 1398,98 Eur.

II. Mení rozsudok vo výroku III. tak, že žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu z prisúdenej sumy s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

III. Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1398,98 Eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. II. žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. III. vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

2. Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie podľa ust. § 3 ods. 5 a § 4 ods. 8 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Výrok o trovách konania podľa ust. § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP).

3. Sú prvej inštancie sa stotožnil s názorom žalobkyne, že nárok na primerané finančné zadostučinenie uplatnený vo výške získaného bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného je dôvodný, no nie s jeho výškou. Primerané finančné zadostučinenie je samostatným právnym a primeraným nárokom odlišným od nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, na náhradu škody resp. od nároku na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Cieľom tohto nároku, je predovšetkým odradiť dodávateľa od protiprávneho konania a súčasne pôsobiť preventívne na dodávateľa, aby dobrovoľne upustil resp. nepokračoval v protiprávnom konaní a napravil jeho následky bez nutnosti podania žaloby spotrebiteľom. Pokiaľ dodávateľovi nehrozí adekvátna sankcia, dodávateľovi sa z finančného hľadiska

neoplatí dodržiavať spotrebiteľské predpisy a nemôže dôjsť k naplneniu preventívnej funkcie právneho inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia (ďalej aj len ako „PFZ“).

4. Pri posudzovaní výšky PFZ však treba brať do úvahy ako to uviedol žalobca viaceré kritéria a to spôsobená materiálna ujma ktorá sa premietla do zníženia rodinného rozpočtu žalobcu spotrebiteľa a tým aj do zníženia životnej úrovne jeho rodiny, trvanie materiálnej ujmy v podobe pokračujúceho bezdôvodného obohatenia, priebeh súdneho konania OS Vranov nad Topľou 5Csp/100/2018, v priebehu ktorého žalovaný nárok popieral a v rámci konania bol žalobca vypočúvaný, stres a psychické vypätie žalobcu spotrebiteľa.

5. Spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla, pričom sa úspešne domáhal ochrany svojich práv.

6. Je tiež nepochybné, že u žalobkyne v dôsledku konania žalovaného sa zvýšila intenzita jej psychických problémov a v negatívnom zmysle sa to prejavilo na jeho zhoršenom zdravotnom stave, pocitoch úzkosti a depresie, ako to subjektívne pociťovala. Uvedené skutočnosti potvrdzujú dôvodnosť priznania primeraného finančného zadosťučinenia ako takého a s poukazom na to, že bola úspešná v konaní 5Csp/100/2018.

7. V konaní, tak ako je to vyššie uvedené bolo preukázané, že žalobkyňa v konaní 5Csp/100/2018 sa úspešne domáhala ochrany svojich práv. Boli preto naplnené ustanovenia § 4,5 cit. zákona pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

8. Účelom poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia je odčinenie utráp keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované určité nezákonné nároky a je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, t.j. je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodnený alebo diskriminovaný.

9. Súd prvej inštancie mal za to, že tieto predpoklady boli u žalobkyne splnené. Je nesporené preukázané, že celá situácia mala na ňu negatívny dopad na jej psychické zdravie a celú situáciu zle psychicky znášala. Žalobkyňa bola dlhú dobu v neistote. Neistý stav žalobkyne bol odstránený až právoplatným rozhodnutím vo veci sp. zn. 5Csp/100/2018, kedy bol žalovaný zaviazaný vrátiť žalobkyňi to, o čo sa bezdôvodne obohatil.

10. Na druhej strane nie je možné, aby priznanie primeraného finančného zadosťučinenia smerovalo k obohateniu sa spotrebiteľa. Pri zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že primeraná výška požadovaného finančného zadosťučinenia je polovica žalobkyňou žiadanej sumy.

11. Preto súd prvej inštancie žalobe žalobcu ako dôvodnej vyhovel len čiastočne, t.j. vo výške 1398,98 Eur. Súd mal za to, že dôvodný je nárok na primerané finančné zadosťučinenie len vo výške polovice žiadanej sumy. Tvrdenia žalovaného, ktoré spochybňujú nárok žalobkyne ako taký považoval za nedôvodné a bezpredmetné a s nimi sa nestotožnil. Zároveň súd prvej inštancie poukázal na to, že polovica výšky požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia je primeraná povahe porušenia práva jeho následkom a okolnostiam prípadu. Obrana a tvrdenia žalovaného spochybňujúca nárok na PFZ ako taký uvedené v jeho vyjadrení k žalobe sú preto s poukazom na vyššie uvedené nesprávne a nespôsobilé spochybníť dôvodnosť nároku žalobcu. Nárok ako taký je podľa súdu dôvodný. Otázka je jeho výška.

12. Súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8CoCsp/39/2022, 20CoCsp/53/2020 a 13CoCsp/14/2021 s ktorými sa stotožnil a z ktorých citoval.

13. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie tak, že žalobe žalobkyne vyhovel v rozsahu 50% teda každá zo strán bola úspešná v rovnakom pomere.. preto súd prvej inštancie v súlade s ust. § 255 ods. 2 CSP rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

14. Opravným uznesením č.k. 11Csp/49/2021-102 zo dňa 03.12.2021 súd prvej inštancie I. opravil označenie v záhlaví rozsudku čo do označenia žalovaného. Súd prvej inštancie zistil, že v označení

žalovaného nebola uvedená medzera v jeho obchodnom mene a preto žalobkyňa dala návrh na jeho opravu. Súd prvej inštancie v zmysle ust. § 224 CSP z dôvodu, že zistil, že v rozsudku došlo k zrejmej chybe v označení žalovaného túto chybu opravil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 08.01.2022.

15. Proti rozsudku včas podal odvolanie žalovaný. A to čo do rozsahu výrokov I. a III. Právne odôvodnil svoje odvolanie podľa ust. § 365 ods. 1 psím. b), f) a h) CSP. navrhol v napadnutej časti rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť alebo zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na nové prejednanie. Žalovaný si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov za odvolacie konanie a trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní a to v plnom rozsahu. Rozsudok bol doručený žalovanému dňa 03.12.2021. Odvolanie podal dňa 20.12.2021 tak ako to konštatoval odvolací súd včas. Doplňenie dôvodov odvolania však predložil žalovaný do spisu až 29.12.2021 teda po lehote na podanie odvolania. Preto v tejto súvislosti odvolací súd zohľadnil skutočnosť, že v zmysle § 365 ods. 3 CSP možno dopĺňať dôvody odvolania len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Žalovaný v tomto doplnenom odvolaní tvrdil, že procesným postupom súd prvej inštancie porušil pravidlá spravodlivého súdneho procesu a v rozpore so zákonnou úpravou prihliadol aj na tvrdenia skutočností uvádzané žalobcom, ktoré boli uplatnené oneskorene a v rozpore so zákonnou koncentráciou konania. Z rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výške nároku prihliadal a považoval za preukázané tvrdenia o psychických dôsledkoch na strane žalobcu spojených s vedením konania sp. zn. 5Csp/100/2018, tvrdenie o finančných dopadoch súvisiacich so splácaním platieb žalovaného a podobne. V podanej žalobe rovnako ani v nasledujúcom vyjadrení ale žalobca nič také netvrdil. Žalovaný práve poukazoval na absenciu akýchkoľvek skutkových tvrdení a ich nepreukázanie ako zásadný nedostatok neumožňujúci prejedateľnosť tvrdeného nároku. Žalovaný poukázal na ust. § 296, § 291 CSP s tým, že podľa § 291 CSP ak je spotrebiteľ zastúpený advokátom ustanovenie § 296 sa nepoužije. Uvedené ustanovenia nepripúšťajú aby spotrebiteľ zastúpený advokátom kedykoľvek počas sporu doplňoval skutkové tvrdenia, ktoré mohol a mal pri dbaní na hospodárnosť konania a princíp koncentráciou uplatniť či už v žalobe eventuálne v nasledujúcom podaní. Ak teda súd prvej inštancie na ne nereagoval a neodmietol tvrdenia žalobcu a naopak na ne prihliadol pri rozhodovaní v odôvodnení bodu 17 potom postupoval v rozpore s CSP a porušil zákon v neprospech žalovaného. Žalovaný zároveň namietal zjavnú neprimeranosť priznaného nároku a to s ohľadom na skutočnosť čo v konaní bolo vlastne preukázané. V prípadoch v ktorých súd rozhoduje na základe vlastnej úvahy musí rozhodnutie riadne a preskúmateľne odôvodniť. Tejto požiadavke na odôvodnenie však napádaný rozsudok nevyhovuje. Pri poukazaní na rozhodnutie odvolacieho súdu v iných veciach je dôležité poukázať aj na to, že ten istý odvolací súd napríklad v konaní sp. zn. 14Co/91/2012 uviedol, že účelom finančného zadosťučinenia má byť nastolenie rovnováhy zmluvných strán a nie vytvorenie neoprávneného obohatenia. Odôvodnenie rozsudku neobsahuje v tomto smere žiadne odôvodnenie. Z rozsudku sp. zn. 14Co/91/2012 vyplýva, že posudzovanie každého nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je vecou individuálnych skutkových zistení. Ani tejto požiadavke napádaný rozsudok nevyhovuje. Preto je rozsudok nepreskúmateľný a založený na pomerne všeobecnom závere, že primeranou sumou má byť jedna polovica zo žalovanej čiastky. Krajský súd v Prešove, ale nikdy neurčil takéto pravidlo. Z podstaty finančného zadosťučinenia, ktoré je v civilnom práve používané na viacerých miestach vyplýva, že ide o satisfakciu za imateriálnu ujmu, žiadnu inú funkciu mu právna úprava nepriznáva. Všeobecne teda primerané finančné zadosťučinenie znamená odčinenie nemajetkovej ujmy. Vyznačuje sa ďalej tým, že má osobný charakter. Žalovaný zároveň poukázal na to, že pri jednotlivých druhoch finančného zadosťučinenia sa vyžaduje, aby vykonaným dokazovaním boli preukázané konkrétne skutkové okolnosti na to, aby súd o nich mohol rozhodnúť. Inak tomu nemôže byť ani pri primeranom finančnom zadosťučinení podľa ust. § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. V prejedávanej veci vykonaným dokazovaním neboli preukázané konkrétne okolnosti, ktoré by odôvodňovali sumu 1398,98 Eur ako finančné zadosťučinenie. Preto žalovaný tvrdí, že vykonaným dokazovaním neboli zistené skutočnosti, ktoré by umožňovali prijať záver o existencii nároku v sume 1398,98 Eur. Rozsudok je preto založený na nesprávnych skutkových záveroch aj na nesprávnom právnom posúdení.

16. Proti rozsudku súdu prvej inštancie a to proti výroku III. o trovách konania podala včas odvolanie žalobkyňa. Uviedla, že názor súdu prvej inštancie ktorým sa riadil pri rozhodovaní o náhrade trov konania je mylný ak uvažoval o pomere úspechu a neúspechu ako o pomere medzi sumou uplatnenou žalobou a sumou ktorú priznal. Ak súd prvej inštancie priznal nárok vo výške podľa vlastnej úvahy teda z toho pohľadu vo výške 100% z vlastnej úvahy tak v tomto pomere úspechu a neúspechu mal priznať aj náhradu trov konania teda v rozsahu 100%. V tejto súvislosti poukázal na komentár k Civilnému sporovému poriadku i na rozhodnutia odvolacích súdov sp. zn. 2Co/13/2017 zo dňa 27.09.2017,

4Co/63/2017 zo dňa 23.01.2018, 13Co/57/2019 zo dňa 19.06.2016, 6Co/132/2018 zo dňa 26.09.2019, 20Co/161/2018 zo dňa 28.03.2019. Ide o rozhodnutia Krajského súdu v Prešove z ktorých citoval a zároveň označil ďalšie rozhodnutia, ktoré sa danou tematikou zaoberali. Zároveň osobitne poukázala na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 56/2017 zo dňa 08.02.2017. Preto navrhla rozsudok v napadnutom výroku zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konania a nové rozhodnutie, alebo napadnutý výrok rozsudku zmeniť a priznať jej náhradu trov celého konania v plnom rozsahu.

17. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa. Podľa jej názoru rozsudok atribút jasnosti, stručnosti a zrozumiteľnosti odôvodnenia spĺňa a preto ho považuje za dostatočne odôvodnený. V tejto súvislosti poukázala žalobkyňa na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 07.07.2009 sp. zn. III.ÚS 199/09 a I.ÚS 188/06 zo dňa 08.06.2006 z ktorých citovala. Podľa názoru žalobkyne výška finančného zadostučinenia nie je stanovená žiadnym vzorcom a závisí vždy od úvahy súdu. Jediným kritériom pre stanovenie výšky finančného zadostučinenia je jeho primeranosť čo súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku aj podrobne odôvodnil v odsekoch 17-24 odôvodnenia rozsudku. Za absolútne neprípustnú považuje žalobkyňa argumentáciu žalovaného podľa ktorej doplnenie skutkových tvrdení na pojednávaní a ich akceptovanie súdom považuje žalovaný za postup porušujúci § 291 v spojení s § 296 CSP. Žalovaný, jeho právny zástupca boli rovnako ako žalobkyňa a jej právny zástupca predvolaní na pojednávanie nariadené na deň 03.11.2021. Skutočnosť, že sa na pojednávanie nedostavili nemôže byť daná žalobkyňi na ujmu. Vzhľadom k argumentácii žalovaného poukázala žalobkyňa na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019 z ktorého citovala. Uviedla, že ujmu nemusela nijako preukazovať. Výklad žalovaného je neprípustný extenzívny contra legem. Nakoľko je spotrebiteľkou, ktorá úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde bola tým splnená hypotéza § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. V tejto súvislosti poukázala na charakter, zmysel a účel inštitútu primeraného finančného zadostučinenia a dala do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 2Co/137/2016-71 zo dňa 24.05.2017. Podľa názoru žalobkyne je primeranosť priznanej sumy aspoň v tejto minimálnej výške vzhľadom na postoj žalovaného a intenzitu porušenia spotrebiteľských noriem evidentne daná. Žalovaný v základných konaniach neprejavil žiadnu sebareflexiu, hoci už má skúsenosti a vedomosti z iných rovnakých súdnych konaní. Ak by analogicky použila terminológiu trestného práva tak sudy by mali pri úvahách o výške primeraného finančného zadostučinenia zohľadňovať v neprospech dodávateľov v ich postupoch voči spotrebiteľom špeciálnu recidívu dodávateľov a pri opakovaní porušenia spotrebiteľského práva primerané finančné zadostučinenie zvyšovať a nie znižovať. Žalobkyňa tvrdí, že suma o ktorú sa dodávateľ bezdôvodne obohatil má byť sumou vo výške ktorej má byť priznané finančné zadostučinenie. Tvrdila, že je to jediné objektívne a exaktné kritérium a preto by malo byť brané do úvahy ako kritérium prvoradé. Zároveň uplatňovaním legitímneho nároku v súdnom konaní bol narušený nielen bežný život žalobkyne, ale bol znížený aj jej rodinný rozpočet a životná úroveň. Vzhľadom na permamente odmietavý postoj žalovaného voči svojim pochybeniam je nielen súdom priznaná suma 1398,98 Eur, ale aj ňou uplatnená suma 2797,97 Eur nielen že primeraná, ale zjavne aj nízka. V tejto súvislosti poukázala žalobkyňa na ďalšie rozhodnutia Krajského súdu v Prešove týkajúce sa obdobnej veci v ktorej boli priznané primerané finančné zadostučinenia v takej výške v akej sa mienil žalovaný na úkor spotrebiteľa obohatiť. Výnimočne sa však je možné v rozhodovacej činnosti Krajského súdu v Prešove stretnúť aj s takými postupmi, že ak by za výsledok voľnej úvahy súdu je považovaný jednotný paušál primeraného finančného zadostučinenia vo výške 50,- Eur bez ohľadu na akýchkoľvek kritériá, ktoré by v úplne rozdielnych veciach odôvodňovali záver o jednotnom paušále 50,- Eur. Teda bez akejkoľvek individualizácie tej ktorej posudzovanej veci sa nedá zistiť ako je možné v úplne rozdielnych veciach dôjsť voľnou úvahou v rovnakej výške primeraného finančného zadostučinenia 50,- Eur, ktoré samo o sebe v takomto rozsahu nemôže plniť žiadnu funkciu, ktorú má primerané finančné zadostučinenie vo vzťahu k dodávateľovi porušujúcemu spotrebiteľské právo plniť. Na záver dala do pozornosti žalobkyňa rozsudok Okresného súdu v Žiline sp. zn. 14C/295/2014 zo dňa 24.09.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/471/2015 zo dňa 28.06.2016 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019 kde bolo priznané primerané finančné zadostučinenie vo výške 1194,98 Eur čo predstavuje 25 násobok poplatku, ktorý bol určený za neprijateľný. S poukazom na uvedené navrhla rozsudok vo výroku I. ako vecne správny potvrdiť a čo do výroku III. navrhla rozhodnúť podľa petitu jej odvolania zo dňa 02.12.2021. Zároveň si uplatnila náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

18. K odvolaniu žalobkyne čo do výroku III. sa vyjadril žalovaný. Odvolanie v tejto časti považoval za nedôvodné. To odôvodnil jednak tým, že podal odvolanie proti výroku vo veci samej od ktorého závisí aj výrok o náhrade trov konania a aj tým, že ani pri ponechaní výroku I. v platnosti teda jeho potvrdenie

je vzhľadom na priebeh konania a skutkové okolnosti v rozpore s účelom sporového konania priznanie náhrady trov konania žalobkyňi. Z podanej žaloby a rovnako v priebehu konania vyplýva, že žalobkyňa nepreložila súdu žiadne dôvody a dôkazy na ich preukázanie v tom smere, aby splnila povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť ohľadom požadovaného nároku. Za týchto skutkových okolností nie je preto na mieste aplikovať princíp o tom, že výška priznaného plnenia závisela od úvahy súdu a že danosť nároku bola preukázaná. V prejednávanej veci žalobkyňa od počiatku neuvádzala žiadne konkrétne skutočnosti na základe ktorých by sa mohla oprávnenne domnievať o danosti nároku vo výške žalovanej sumy. Takýto postup potom vedie k tomu, že žalobkyňa nemá žiadnu procesnú zodpovednosť za to aké skutočnosti v žalobe uvedie a preukáže. Preto žalovaný navrhol odvolaniu žalobkyne nevyhovieť.

19. Ďalšie vyjadrenia do spisu predložené neboli.

20. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu skonanim, ktoré mu prechádzalo v napadnutej časti t.j. vo výroku I. a vo výroku III. v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 24.06.2022 a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a odvolanie žalobkyne dôvodné je.

21. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. V určení rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to ohľadom akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať. Žalovaný napadol rozsudok vo výroku I., žalobkyňa napadla rozsudok vo výroku III.

22. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

23. Podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1992 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

24. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

25. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho

stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019).

26. Odvolací súd nesúhlasí s odvolacou námietkou žalovaného, že v konaní nebolo preukázané splnenie všetkých zákonných podmienok v zmysle ust. § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. K podmienke ohľadom úspešného uplatnenia porušenia práv alebo povinností správne súd prvej inštancie poukázal na rozsudok sp. zn. 5Csp/100/2018. Žalobkyňa si uplatnila nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 2797,97 Eur. Tento nárok odvodila od úspechu v konaní, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Vranou nad Topľou pod touto spisovou značkou. Ako spotrebiteľka bola úspešná. Podľa jej názoru došlo k naplneniu hypotéky ust. § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Súd prvej inštancie sa stotožnil s názorom žalobkyne, že jej nárok je dôvodný, ale nestotožnil sa s jeho výškou. Žalobkyňa sa v konaní 5Csp/100/2018 úspešne domáhala ochrany svojich práv teda boli naplnené ust. § 4 a § 5 Zákona pre priznanie finančného zadosťučinenia. Hodnotiacia úvaha súdu prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu nebola ľubovoľná. Súd prvej inštancie sa touto otázkou zaoberal v bode 21 až 26 odôvodnenia. Uviedol, že účelom poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia je odčinenie útrap keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované určité nezákonné nároky a je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, t.j. je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodnený alebo diskriminovaný.

27. Mal za to, že tieto predpoklady boli u žalobkyne splnené. Súd prvej inštancie konštatoval, že bolo nesporné preukázané, že celá situácia mala na žalobkyňu negatívny dopad na jej psychické zdravie a celú situáciu zle psychicky znášala. Žalobkyňa bola dlhú dobu v neistote. Neistý stav žalobkyne bol odstránený až právoplatným rozhodnutím vo veci sp.zn. 5Csp/100/2018, kedy bol žalovaný zaviazaný vrátiť žalobkyňi to, o čo sa bezdôvodne obohatil.

28. Na druhej strane nie je možné, aby priznanie primeraného finančného zadosťučinenia smerovalo k obohateniu sa spotrebiteľa. Pri zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutočností súd prvej inštancie dospel k záveru, že primeraná výška požadovaného finančného zadosťučinenia je polovica žalobkyňou žiadanej sumy. Polovicu výšky požadovaného finančného zadosťučinenia považoval za primeranú povahu porušenia práva i jeho následkov, okolnostiam prípadu. Teda spochybňoval iba výšku primeraného finančného zadosťučinenia, ktorú žalobou uplatnila žalobkyňa. Podľa názoru odvolacieho súdu výška primeraného finančného zadosťučinenia priznaná súdom prvej inštancie nie je v rozpore s jednou so všeobecných právnych zásad vlastných európskej právnej kultúre medzi ktoré patrí princíp primeranosti a to vzhľadom na žalobkyňou tvrdené a prezentované dôkazy, ktoré v konaní predložila. Čo do dôkazov predložených na pojednávaní odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu II. ÚS 530/2018 zo dňa 15.11.2018 z ktorého vyplýva, že keďže sudcovskú koncentráciu konania uplatňuje príslušný sudca podľa vlastnej úvahy, spadá do jeho kompetencie rozhodnúť či na prostriedok procesného útoku či obrany, ktorých strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania, bude prihliadať. Zároveň odvolací súd uvádza, že pri preskúmaní veci na základe odvolania žalovaného vychádzal iba z dôvodov, ktoré uviedol v odvolaní, ktoré podal včas. Na doplnenie odvolacích dôvodov prihliadnuť nemohol, lebo tieto boli podané po odvolacej lehote.

29. Preto odvolací súd rozsudok v napadnutej časti výroku I. čo do povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyňi sumu vo výške 1398,98 Eur ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

30. Odvolací súd však nepovažuje za správny výrok III. rozsudku o trovách konania. Odvolacie námietky žalobkyne považuje odvolací súd za dôvodné. Žalobkyni patrí vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu prvoinštančného konania v plnom rozsahu z prisúdenej sumy s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením podľa ust. § 262 ods. 2 CSP. Odvolací súd má za to, že ide o rozhodnutie, ktoré záviselo na úvahe súdu. Žalobkyňa bola podaním žaloby čo do základu úspešná. Otázna bola len výška priznaného finančného zadosťučinenia.

31. Súd prvej inštancie vo výroku III. rozhodol nesprávne. Podľa názoru odvolacieho súdu mal žalobkyni priznať nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu z dôvodu, že primeraného finančného zadosťučinenia záviselo od úvahy súdu tak ako správne namietala vo svojom odvolaní žalobkyňa.

32. Preto odvolací súd zmenil rozsudok vo výroku III. v zmysle ust. § 388 CSP tak, že žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu z prisúdenej sumy s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

33. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

34. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané

opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.